

**Letecká amatérska asociácia Slovenskej republiky
Jánošíkova 264, 010 01 Žilina**

POSTUPY

PRE VÝKON ČINNOSTI LETOVEJ SPÔSOBILOSTI LŠZ, STANOVENÝCH V ROZHODNUTÍ VYDANOM LÚ SR

OBSAH:

1. Časť ..... Overovanie letovej spôsobilosti LŠZ
2. Časť ..... Dozor nad stavbou a prevádzkou LŠZ
3. Časť ..... Vydávanie preukazov letovej spôsobilosti LŠZ
4. Časť ..... Evidencia LŠZ
5. Časť ..... Pridelovanie poznávacích značiek LŠZ
6. Časť ..... Dozor nad činnosťou leteckého personálu LŠZ
7. Časť ..... Kategorizácia, rozdelenie, vekové limity a skúšky personálu LŠZ - technici
8. Časť ..... Tabuľka vytypovaných chýb pri posudzovaní letovej spôsobilosti LŠZ
9. Časť ..... Prevádzková dokumentácia
10. Časť ..... Prílohy

Tieto postupy a požiadavky sú vydané pre vnútornú potrebu LAA SR a jej spôsobilého personálu, ktorý plní úlohy pre prevádzku LŠZ.

Tieto postupy vychádzajú zo stanov LAA SR, organizačného poriadku LAA SR, vnútorných smerníc LAA SR, príslušných leteckých predpisov, Č.p.:01700/2013/P/SLP - 011 - 20368 pre výkon poverených činností a Leteckého zákona SR.

Vypracoval: Ing. Milan Grega
- 2004 -, novelizované 2010,

Novelizované 2013 – Ing. Vladimír Krempaský

Z M E N Y			O P R A V Y		
Číslo a stručný obsah zmeny	Dátum platnosti	Dátum záznamu a podpis	Číslo a stručný obsah opravy	Dátum platnosti	Dátum záznamu a podpis
1. Zmena adresy sídla LAA SR	1.11.2010	1.11.2010	1. Nahrad'te text MDPT na MDVRR	1.11.2010	1.11.2010
2. Zmena V bode 3.1.12. doplňte ods.8) 9).	1.11.2010	1.11.2010	2. Nahrad'te text Letecký úrad na Dopravný úrad	1.1.2014	1.1.2014
3. Prepracované postupy pre výkon činnosti letovej spôsobilosti LŠZ	1.1.2013	1.1.2013			
4. Prepracované postupy pre výkon činnosti letovej spôsobilosti LŠZ	10.12.2013	10.12.2013			
5. Aktualizácia Príloh – legislatívne a prevádzkové dôvody	1.9.2015	1.9.2015			
6. Zmena bodov 3.1.3., 3.1.4.,	16.2.2017	16.2.2017			
7. Zrušenie čl. 3 v bode 5.1.7. Doplnenie v bodoch 1.1.1., 1.2.1., 1.3.1., 1.4.1. Zmena prílohy č.3.	16.2.2017	16.2.2017			

1. ČASŤ - OVEROVANIE LETOVEJ SPÔSOBILOSTI LŠZ

- 1.1. Overovanie letovej spôsobilosti bezmotorových závesných klzákov
- 1.2. Overovanie letovej spôsobilosti bezmotorových padákových klzákov
- 1.3. Overovanie letovej spôsobilosti motorových závesných klzákov
- 1.4. Overovanie letovej spôsobilosti motorových padákových klzákov
- 1.5. Zámerne vynechané
- 1.6. Zámerne vynechané
- 1.7. Zámerne vynechané
- 1.8. Zámerne vynechané
- 1.9. Definície, obmedzenia použiteľnosti
- 1.10. Preukazné skúšky
- 1.11. Klasifikácie bezpečnosti
- 1.12. Kategorizácia LŠZ
- 1.13. Zámerne vynechané
- 1.14. Zámerne vynechané

1.1. Overovanie letovej spôsobilosti bezmotorových závesných klzákov

1.1.1. Prehliadka technického stavu :

Postupuje sa podľa smernice LZ-2 ZK, hl. 6, bod 6.1.7, písmeno e), prehliadku vykonáva autorizovaný technik LAA SR. Akceptuje sa prehliadka u výrobcu, nie je však nutnou podmienkou k vydaniu, predĺženiu PLS. Autorizovaný technik druhu LŠZ LAA SR môže vykonať prehliadku LŠZ, ktorého je vlastníkom z dôvodu osobnej zodpovednosti za letovú spôsobilosť LŠZ. Prehliadkou sa zisťuje stav LŠZ pre potreby vydania PLS alebo jeho predĺženia platnosti.

Výsledkom prehliadky je:

- 1) LŠZ je schopné letovej prevádzky
- 2) LŠZ nie je schopné letovej prevádzky.

Obsah prehliadky je minimálny a môže byť rozšírený.

Závesné klzáky bezmotorové – minimálny obsah prehliadky

e) Obsah predletovej prehliadky stanovuje výrobca. Pokiaľ toto nie je stanovené postupuje sa podľa LZ-2 ZK bodu 6.1.7, písmeno f).

Ď): Minimálny obsah predletovej prehliadky musí zahŕňať:

- vizuálnu kontrolu spoľahlivého upevnenia a zaistenia spoja kýlového nosníka a nábežných nosníkov v mieste nosa závesného klzáka, skontrolovať spoľahlivosť upevnenia horného predného lana a spodných predných lán a ich správne zaistenie, skontrolovať správne upevnenie strednej výstupy plachty krídla, skontrolovať správnosť umiestnenia výstuh nábežných rukávov plachty krídla, nasadiť kryciu plachtičku nosa a správne ju upevniť. Pohľadom od nosa krídla ku koncu nábežnej hrany sa presvedčiť či nábežné nosníky nie sú neprípustne zdeformované.
- vizuálnu kontrolu spoľahlivého spojenia pravého nábežného nosníka s priečnikom a lanovaním.
- vizuálnu kontrolu pravej nábežnej hrany na nepoškodenosť.
- vizuálnu kontrolu konca nábežného nosníka so zameraním na prvky napnutia plachty a prvky obmedzujúce negatívnu polohu konca plachty krídla.
- vizuálnu kontrolu vrchnej a spodnej časti plachty pravej polovice krídla.
- vizuálnu kontrolu odtokovej časti pravej polovice plachty krídla so zameraním na spoľahlivosť a správnosť upevnenia výstuh plachty krídla a správnosť systému vyviazania odtokovej hrany plachty pravej polovice krídla.
- vizuálnu kontrolu spoľahlivosti spoja spodných lán, vrchného lana a napínajúcich lán priečnika ku kýlovému nosníku a spoľahlivosť a nepoškodenosť kýlovej kapsy plachty krídla
- vykonať uvedené kontroly aj na ľavej polovici krídla.

Určené pre vnútornú potrebu LAA SR

- vizuálnu kontrolu spoja ľavého a pravého priečnika, vizuálnu kontrolu priečnikov, spoľahlivosť upevnenia vzpernej trubky horného zalanovania, alebo kontrolu prvkov zachytávajúcich negatívne zaťaženie.
  - vizuálnu kontrolu spoľahlivosti konštrukcie závesu osádky.
  - vizuálnu kontrolu na správnosť uzavretia všetkých kontrolných otvorov plachty krídla.
  - vizuálnu kontrolu správnosti spojov vzperných trubiek a riadiacej trubky hrazdy.
  - kontrolu spoľahlivej činnosti systému zmeny geometrie krídla.
  - kontrolu spoľahlivého upevnenia snímateľného vybavenia.
  - kontrolu nepoškodenosti závesného systému osádky a záchranných prostriedkov
- Vid' Príloha č. 8 - Protokol o technickej prehliadke

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 2		

1.1.2. Vypracovanie základnej dokumentácie pre potreby overenia letovej spôsobilosti:

Vypracuje sa :

- Žiadosť pre vydanie, predĺženie alebo zmenu PLS LŠZ
- Protokol o technickej prehliadke
- Základný technický popis LŠZ (len pri vydaní PLS)

Dokumenty vypracuje autorizovaný technik spolu so žiadateľom. Dokumenty podpisuje technik a žiadateľ. V prípade potreby sa vypracuje protokol o skúšobnom lete LŠZ za spolupráce príslušnej autorizovanej osoby LAA SR. Vypracované dokumenty sa zasielajú Hlavnému technikovi LAA SR výlučne len v písomnej podobe.

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 0,2		Žiadosť

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka
Minimálne 0,2		Protokol o TP

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 0,2		Základný technický popis

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka
Minimálne 0,2		Protokol o skúšobnom lete

1.1.3. Meranie základných nosných prvkov a nosných detailov:

Vykoná sa meranie prvkov, ktoré sú predpísané v základnom technickom popise. Merania vykoná autorizovaný technik. Tento bod sa vykonáva len pre potreby vydania preukazu letovej spôsobilosti alebo pri deklarovanej zmene konštrukcie žiadateľom. (použiť dostupné meradlá – pásmový meter, posuvné meradlo). Toto meranie sa nevykoná v prípade existencie technických parametrov LŠZ oficiálne zverejnených výrobcom. Tieto parametre v súvislosti s typom LŠZ potvrdí a uvedie ich v základnom technickom popise technik vykonávajúci prehliadku LŠZ

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 3		

1.1.4. Overenie letových vlastností LŠZ

Overenie letových vlastností LŠZ sa vykoná v prípade:

- a) ak neexistuje doklad o letových vlastnostiach daného typu LŠZ
- b) ak žiadateľ deklaroval negatívne letové vlastnosti alebo zmenu týchto letových vlastností voči zvyčajným letovým vlastnostiam
- c) ak došlo k zmene konštrukcie ZK, kde sa s vysokou pravdepodobnosťou predpokladá vplyv na letové vlastnosti a to najmä:
  - 1) pri výmene ktoréhokoľvek nosníka krídla,
  - 2) pri výmene ktoréhokoľvek lanovania ZK,

- 3) pri výmene plachty krídla,
  - 4) pri oprave plachty krídla nad rámec drobnej opravy,
  - 5) pri zmene v konštrukcii mechanizmu zmeny geometrie ZK za letu,
  - 6) pri zmene polohy zavesenia respektíve pri zmene konštrukcie systému zavesenia osádky,
  - 7) pri oprave ktoréhokoľvek nosníka ZK.
- d) rozhodnutia autority spravujúcej LŠZ, alebo na základe doporučenia výrobcu alebo na základe záverov zo zisťovania príčin leteckých nehôd a incidentov
- Overenie vykonať podľa protokolu o skúšobnom lete ZK.

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 0,30		20 minút predlet. prehľ., 10 min. let

1.1.5. Overenie plnenia predpísaných podmienok letovej spôsobilosti

Overenie plnenia predpísaných podmienok letovej spôsobilosti sa vykonáva na základe stanovených podmienok v smernici LZ – 2 ZK, hl. 3 – 5. V prípade, že ZK vyhovuje podmienkam stanovia sa údaje do evidenčného štítku ZK a prideli sa poznávací značka. V prípade, že ZK nevyhovuje predpísaným podmienkam toto sa oznámi žiadateľovi s presným uvedením nevyhovujúcich predpísaných podmienok s doporučením pre žiadateľa na jeho ďalší postup.

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 6		

1.1.6. Overenie letovej spôsobilosti nad rámec základného postupu

Ak sa prehliadkou a následným postupom bezpečne nepreukáže, že nie je znížená prevádzková schopnosť žiadneho detailu konštrukcie ZK, môže autorita spravujúca ZK rozhodnúť o vykonaní účelového postupu. Tento postup musí byť prijateľný žiadateľom a musí byť adekvátny účelu, na ktorý sa tento postup stanovil. Prípady stanovenia účelového postupu sú najmä:

- 1) keď na základe prehliadky podľa bodu 1.1.1 týchto postupov nie je možné vypracovať Základný technický popis,
- 2) keď existuje podozrenie na zníženú prevádzkovú schopnosť ktoréhokoľvek detailu ZK alebo vybavenia ZK.

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Podľa skutočnosti		

1.1.7. Overenie plnenia zákonných ustanovení

- 1) overenie zabezpečenia poistenia zodpovednosti za škody z prevádzky LŠZ – predkladá žiadateľ vo forme platného dokladu o tomto poistení,
- 2) overenie zabezpečenia povolenia palubnej rádiovanej stanice ak je ňou ZK vybavený- predkladá žiadateľ vo forme platného dokladu o tomto povolení,

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 0,1	Poistenie 0,05	Povolenie 0,05

1.1.8. Overenie spôsobilosti vybavenia ZK

1) **overenie spôsobilosti ukazovateľa výšky letu** – minimálne jeden krát za 12 mesiacov vykonať minimálne formou porovnávaní s iným ukazovateľom. Porovnávanie vykonať za letu minimálne dvomi porovnaniami na rôznych výškach letu. Rozdiel v ukazovaných hodnotách výšky nesmie byť väčší ako 30m v oboch porovnaníach. Dátum overenia a maximálny rozdiel zapísať do Žiadosti – časť poznámky. Overenie môže vykonať prevádzkovateľ ZK. Toto overenie vykonať len u ZK, ktoré lietajú vo výškach nad 300m AGL. Overenie spôsobilosti sa môže vykonať tiež u výrobcu alebo autorizovanej osoby,

2) **overenie spôsobilosti záchranného systému** – minimálne jeden krát za 12 mesiacov musí byť vykonané presušenie záchranného padáku pokiaľ výrobca nestanovuje iný interval a overenie spoľahlivosti zabalenia záchranného padáku. Dátum presušenia a zabalenia zapísať do Protokolu o technickej prehliadke ZK. Túto činnosť môže vykonať prevádzkovateľ ZK ak je na túto činnosť preškolený,

3) **overenie spôsobilosti postroja osádky** - vykonať vizuálnou prehliadkou postroja – neprípustné sú mechanické vady materiálu, vady šitia, vady na závesných miestach osádky. Konštrukčné prvky upevnenia osádky do postroja musia vykazovať bezporuchový a spoľahlivý stav, upevnenie záchranného systému a jeho ovládacie prvky musia byť spoľahlivé a bez

akéhokoľvek poškodenia,

4) overenie závesných karabín vykonať vizuálnou prehliadkou – nie sú prípustné žiadne vady, nespoľahlivosť a vôle znižujúce pevnosť karabín,

5) v prípade existencie overiť technické zariadenia určené pre vzlet pomocou navijaku, odvíjaku alebo aerovleku – vykonať vizuálnou prehliadkou – nesmú sa vyskytovať žiadne vady, vykonať kontrolou spoľahlivej činnosti vypínania a to na zemi pri sile v ťahu o veľkosti 20kg zavedenej do ťažného lana,

6) porovnávacou metódou overiť údaje kompasu –max. chyba +/- 5⁰. Použiť overený kompas.

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Podľa skutočnosti		

1.2. Overovanie letovej spôsobilosti bezmotorových padákových klzákov

1.2.1. Prehliadka technického stavu :

Postupuje sa podľa smernice LZ-2 PK, hl. 6, bod 6.1.7, písmeno e), prehliadku vykonáva autorizovaný technik LAA SR. Akceptuje sa prehliadka u výrobcu, nie je však nutnou podmienkou k vydaniu, predĺženiu PLS. Autorizovaný technik druhu LŠZ LAA SR môže vykonať prehliadku LŠZ, ktorého je vlastníkom z dôvodu osobnej zodpovednosti za letovú spôsobilosť LŠZ. Prehliadkou sa zisťuje stav LŠZ pre potreby vydania PLS alebo jeho predĺženia platnosti.

Výsledkom prehliadky je:

- 1) LŠZ **je** schopné letovej prevádzky
- 2) LŠZ **nie je** schopné letovej prevádzky.

Obsah prehliadky je minimálny a môže byť rozšírený.

Padákové klzáky bezmotorové – minimálny obsah prehliadky

e) Obsah predletovej prehliadky stanovuje výrobca . Pokiaľ toto nie je stanovené postupuje sa podľa LZ-2 PK bodu 6.1.7. f .

f) Minimálny obsah predletovej prehliadky musí zahŕňať

- kontrolu poťahu vrchlíka krídla na nepoškodenosť
- kontrolu nosných šnúr na nepoškodenosť a správnu polohu pre štart
- kontrolu nosných popruhov, detailov prenosu zaťaženia na nepoškodenosť a spoľahlivosť upevnenia
- kontrolu systému upútania osádky na nepoškodenosť a spoľahlivosť upevnenia
- kontrolu vybavenia a kontrolu prídavných technických zariadení na nepoškodenosť a spoľahlivosť umiestnenia
- vykonať odstránenie zistených nedostatkov

Vid'. Príloha č. 9 - Protokol o technickej prehliadke

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 2		

1.2.2. Vypracovanie základnej dokumentácie pre potreby overenia letovej spôsobilosti:

Vypracuje sa :

- Žiadosť pre vydanie, predĺženie alebo zmenu preukazu letovej spôsobilosti LŠZ
- Protokol o technickej prehliadke
- Základný technický popis LŠZ (len pri vydaní PLS)

Dokumenty vypracuje autorizovaný technik spolu so žiadateľom. Dokumenty podpisuje technik a žiadateľ. V prípade potreby sa vypracuje protokol o skúšobnom lete LŠZ za spolupráce príslušnej autorizovanej osoby LAA SR. Vypracované dokumenty sa zasielajú Hlavnému technikovi LAA SR výlučne len v písomnej podobe.

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 0,2		Žiadosť

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 0,2		Protokol o TP

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 2		Základný technický popis

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 0,2		Protokol o skúšobnom lete

1.2.3. Meranie základných nosných prvkov a nosných detailov:

Vykoná sa meranie prvkov, ktoré sú predpísané v základnom technickom popise. Merania vykoná autorizovaný technik. Tento bod sa vykonáva len pre potreby vydania preukazu letovej spôsobilosti alebo pri deklarovanej zmene konštrukcie žiadateľom. (použiť dostupné meradlá – pásmový meter, posuvné meradlo). Toto meranie sa nevykoná v prípade existencie technických parametrov LŠZ oficiálne zverejnených výrobcom. Tieto parametre v súvislosti s typom LŠZ potvrdí a uvedie ich v základnom technickom popise technik vykonávajúci prehliadku LŠZ

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 3		

1.2.4. Overenie letových vlastností LŠZ

Overenie letových vlastností LŠZ sa vykoná v prípade

- a) ak neexistuje doklad o letových vlastnostiach daného typu LŠZ
- b) ak žiadateľ deklaroval negatívne letové vlastnosti alebo zmenu týchto letových vlastností voči zvyčajným letovým vlastnostiam
- c) ak došlo k zmene konštrukcie PK, kde sa s vysokou pravdepodobnosťou predpokladá vplyv na letové vlastnosti a to najmä:
  - 1) pri výmene šnúr krídla nad 6 ks,
  - 2) pri kompletnej výmene riadiacich šnúr PK,
  - 3) pri zmene polohy zavesenia respektíve pri zmene konštrukcie systému zavesenia osádky,
  - 4) pri oprave ktorejkoľvek časti PK.
- d) rozhodnutia autority spravujúcej LŠZ, alebo na základe doporučenia výrobcu alebo na základe záverov zo zisťovania príčin leteckých nehôd a incidentov

Overenie vykonať podľa skúšobného protokolu PK

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 0,30		20 minút predlet. prehľ., 10 min. let

1.2.5. Overenie plnenia predpísaných podmienok letovej spôsobilosti

Overenie plnenia predpísaných podmienok letovej spôsobilosti sa vykonáva na základe stanovených podmienok v smernici LZ – 2PK, hl. 3 – 5. V prípade, že PK vyhovuje podmienkam stanovia sa údaje do evidenčného štítku PK a prideli sa poznávací značka. V prípade, že PK nevyhovuje predpísaným podmienkam toto sa oznámi žiadateľovi s presným uvedením nevyhovujúcich predpísaných podmienok s doporučením pre žiadateľa na jeho ďalší postup.

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 4		

1.2.6. Overenie letovej spôsobilosti nad rámec základného postupu

Ak sa prehliadkou a následným postupom bezpečne nepreukáže, že nie je znížená prevádzková schopnosť žiadneho detailu konštrukcie PK, môže autorita spravujúca PK rozhodnúť o vykonaní účelového postupu. Tento postup musí byť prijateľný žiadateľom a musí byť adekvátny účelu, na ktorý sa tento postup stanovil. Prípady stanovenia účelového postupu sú najmä:

- 1) keď na základe prehliadky podľa bodu 1.2.1 týchto postupov nie je možné vypracovať Základný technický popis,
- 2) keď existuje podozrenie na zníženú prevádzkovú schopnosť ktoréhokoľvek detailu PK alebo vybavenia PK.

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Podľa skutočnosti		

1.2.7. Overenie plnenia zákonných ustanovení

- 1) overenie zabezpečenia poistenia zodpovednosti za škody z prevádzky LŠZ – predkladá žiadateľ vo forme platného dokladu o tomto poistení,
- 2) overenie zabezpečenia povolenia palubnej rádiostanice ak je ňou PK vybavený- predkladá žiadateľ vo forme platného dokladu o tomto povolení,

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 0,1	Poistenie 0,05	Povolenie 0,05

1.2.8. Overenie spôsobilosti vybavenia PK

- 1) **overenie spôsobilosti ukazovateľa výšky letu** – minimálne jeden krát za 12 mesiacov vykonať minimálne formou porovnávania s iným ukazovateľom. Porovnávanie vykonať za letu minimálne dvomi porovnaniami na rôznych výškach letu. Rozdiel v ukazovaných hodnotách výšky nesmie byť väčší ako 30m v oboch porovnaníach. Dátum overenia a maximálny rozdiel zapísať do Žiadosti – časť poznámky. Overenie môže vykonať prevádzkovateľ PK. Toto overenie vykonať len u PK, ktoré lietajú vo výškach nad 300m AGL. Overenie spôsobilosti sa môže vykonať tiež u výrobcu alebo autorizovanej osoby,
- 2) **overenie spôsobilosti záchranného systému** – minimálne jeden krát za 12 mesiacov musí byť vykonané presušenie záchranného padáku pokiaľ výrobca nestanovuje iný interval a overenie spoľahlivosti zabalenia záchranného padáku. Dátum presušenia a zabalenia zapísať do Protokolu o technickej prehliadke PK. Túto činnosť môže vykonať prevádzkovateľ PK ak je na túto činnosť preškolený.
- 3) **overenie spôsobilosti postroja osádky** - vykonať vizuálnu prehliadku postroja – neprípustné sú mechanické vady materiálu, vady šitia, vady na závesných miestach osádky. Konštrukčné prvky upevnenia osádky do postroja musia vykazovať bezporuchový a spoľahlivý stav, upevnenie záchranného systému a jeho ovládacie prvky musia byť spoľahlivé a bez akéhokoľvek poškodenia,
- 4) **overenie závesných karabín vykonať vizuálnu prehliadkou** – nie sú prípustné žiadne vady, nespoľahlivosť a vôle znižujúce pevnosť karabín,
- 5) v prípade existencie **overiť technické zariadenia** určené pre vzlet pomocou navijaku, odvíjaku alebo aerovleku – vykonať vizuálnu prehliadkou – nesmú sa vyskytovať žiadne vady, vykonať kontrolou spoľahlivej činnosti vypínania a to na zemi pri sile v ťahu o veľkosti 20kg zavedenej do ťažného lana,
- 6) **porovnávacou metódou overiť údaje kompasu** –max. chyba +/- 5⁰. Použiť overený kompas.

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Podľa skutočnosti		

1.3. Overovanie letovej spôsobilosti motorových závesných klzákov**1.3.1. Prehliadka technického stavu :**

Postupuje sa podľa smernice LZ-2 MZK, hl. 6, bod 6.1.7 písmeno e), prehliadku vykonáva autorizovaný technik LAA SR. Akceptuje sa prehliadka u výrobcu, nie je však nutnou podmienkou k vydaniu, predĺženiu PLS. Autorizovaný technik druhu LŠZ LAA SR môže vykonať prehliadku LŠZ, ktorého je vlastníkom z dôvodu osobnej zodpovednosti za letovú spôsobilosť LŠZ. Prehliadkou sa zisťuje stav LŠZ pre potreby vydania PLS alebo jeho predĺženia platnosti.

Výsledkom prehliadky je:

- 1) LŠZ je schopné letovej prevádzky
- 2) LŠZ nie je schopné letovej prevádzky.

Obsah prehliadky je minimálny a môže byť rozšírený.

Závesné klzáky motorové – minimálny obsah prehliadky

e) Obsah predletovej prehliadky stanovuje výrobca . Pokiaľ toto nie je stanovené postupuje sa podľa LZ-2 MZK bodu 6.1.7. f .

f) Minimálny obsah predletovej prehliadky musí zahŕňať:

- vizuálnu kontrolu spoľahlivého upevnenia a zaistenia spoja kýlového nosníka a nábežných nosníkov v mieste nosa závesného klzáka, skontrolovať spoľahlivosť upevnenia horného predného lana a spodných predných lán a ich správne zaistenie, skontrolovať správne upevnenie strednej výstuhy plachty krídla, skontrolovať správnosť umiestnenia výstuh nábežných rukávov plachty krídla, nasadiť kryciu plachtičku nosa a správne ju upevniť.

Pohľadom od nosa krídla ku koncu nábežnej hrany sa presvedčiť či nábežné nosníky nie sú neprípustne zdeformované.

- vizuálnu kontrolu spoľahlivého spojenia pravého nábežného nosníka s priečnikom a lanovaním.
- vizuálnu kontrolu pravej nábežnej hrany na nepoškodenosť.
- vizuálnu kontrolu konca nábežného nosníka so zameraním na prvky napnutia plachty a prvky obmedzujúce negatívnu polohu konca plachty krídla.
- vizuálnu kontrolu vrchnej a spodnej časti plachty pravej polovice krídla.
- vizuálnu kontrolu odtokovej časti pravej polovice plachty krídla so zameraním na spoľahlivosť a správnosť upevnenia výstuh plachty krídla a správnosť vyviazania odtokovej hrany plachty pravej polovice krídla.
- vizuálnu kontrolu spoľahlivosti spoja spodných, vrchného a napínajúcich lán priečnika ku kýlovému nosníku a spoľahlivosť a nepoškodenosť kýlovej kapsy plachty krídla.
- vykonať uvedené kontroly aj na ľavej polovici krídla.
- vizuálnu kontrolu spoja ľavého a pravého priečnika, vizuálnu kontrolu priečnikov, spoľahlivosť upevnenia vzpernej rúrky horného zalanovania, alebo kontrolu prvkov zachytávajúcich negatívne zaťaženie.
- vizuálnu kontrolu spoľahlivosti konštrukcie závesu osádky.
- vizuálnu kontrolu na správnosť uzavretia všetkých kontrolných otvorov plachty krídla.
- vizuálnu kontrolu správnosti spojov vzperných rúr a riadiacej rúrky hrazdy .
- kontrolu spoľahlivého upevnenia snímateľného vybavenia.
- kontrolu nepoškodenosti závesného systému osádky a záchranných prostriedkov
- kontrolu podvozku so zameraním na správne upevnenie a nepoškodenie hlavných nosných uzlov podvozku
- kontrolu pohonnej sústavy na správne upevnenie, nepoškodenie a tesnosť
- kontrolu stavu naplnenia pohonných hmôt, mazív a chladiacich zmesí

Vid' Príloha č. 10 - Protokol o technickej prehliadke

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 3		

1.3.2. Vypracovanie základnej dokumentácie pre potreby overenia letovej spôsobilosti:

Vypracuje sa :

- Žiadosť pre vydanie, predĺženie alebo zmenu preukazu letovej spôsobilosti LŠZ
- Protokol o technickej prehliadke
- Základný technický popis LŠZ (len pri vydaní PLS)

Dokumenty vypracuje autorizovaný technik spolu so žiadateľom. Dokumenty podpisuje technik a žiadateľ. V prípade potreby sa vypracuje protokol o skúšobnom lete LŠZ za spolupráce príslušnej autorizovanej osoby LAA SR. Vypracované dokumenty sa zasielajú Hlavnému technikovi LAA SR výlučne len v písomnej podobe.

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 0,2		Žiadosť

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 3		Základný technický popis

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 0,2		Protokol o skúšobnom lete

1.3.3. Meranie základných nosných prvkov a nosných detailov:

Vykoná sa meranie prvkov, ktoré sú predpísané v základnom technickom popise. Merania vykoná autorizovaný technik. Tento bod sa vykonáva len pre potreby vydania preukazu letovej spôsobilosti alebo pri deklarovanej zmene konštrukcie žiadateľom. (použiť dostupné meradlá – pásmový meter, posúvne meradlo). Toto meranie sa nevykoná v prípade existencie technických parametrov LŠZ oficiálne zverejnených výrobcom. Tieto parametre v súvislosti s typom LŠZ potvrdí a uvedie ich v základnom technickom popise technik vykonávajúci prehliadku LŠZ.

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 3		

1.3.4. Overenie letových vlastností LŠZ

Overenie letových vlastností LŠZ sa vykoná v prípade:

- ak neexistuje doklad o letových vlastnostiach daného typu LŠZ
- ak žiadateľ deklaroval negatívne letové vlastnosti alebo zmenu týchto letových vlastností voči zvyčajným letovým vlastnostiam
- ak došlo k zmene konštrukcie MZK, kde sa s vysokou pravdepodobnosťou predpokladá vplyv na letové vlastnosti a to najmä:

- 1) pri výmene ktoréhokoľvek nosníka krídla,
- 2) pri výmene ktoréhokoľvek lanovania krídla,
- 3) pri výmene plachty krídla,
- 4) pri oprave plachty krídla nad rámec drobnej opravy,
- 5) pri výmene motora alebo vrtule,
- 6) pri zmene polohy zavesenia respektíve pri zmene konštrukcie systému zavesenia osádky,
- 7) pri oprave ktoréhokoľvek nosníka krídla alebo podvozku nad rámec drobnej opravy.

- rozhodnutia autority spravujúcej LŠZ, alebo na základe doporučenia výrobcu alebo na základe záverov zo zisťovania príčin leteckých nehôd a incidentov

Overenie vykonať podľa skúšobného protokolu MZK.

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 1		30 minút predlet. prehl., 30 min. let

1.3.5. Overenie plnenia predpísaných podmienok letovej spôsobilosti

Overenie plnenia predpísaných podmienok letovej spôsobilosti sa vykonáva na základe stanovených podmienok v smernici LZ – 2MZK, hl. 3 – 5. V prípade, že MZK vyhovuje podmienkam stanovia sa údaje do evidenčného štítku MZK a prideli sa poznávacia značka. V prípade, že MZK nevyhovuje predpísaným podmienkam toto sa oznámi žiadateľovi s presným uvedením nevyhovujúcich predpísaných podmienok s doporučením pre žiadateľa na jeho ďalší postup.

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 10		

1.3.6. Overenie letovej spôsobilosti nad rámec základného postupu

Ak sa prehliadkou a následným postupom bezpečne nepreukáže, že nie je znížená prevádzková schopnosť žiadneho detailu konštrukcie MZK, môže autorita spravujúca MZK rozhodnúť o vykonaní účelového postupu. Tento postup musí byť prijateľný žiadateľom a musí byť adekvátny účelu, na ktorý sa tento postup stanovil. Prípady stanovenia účelového postupu sú najmä:

- 1) keď na základe prehliadky podľa bodu 1.3.1 týchto postupov nie je možné vypracovať Základný technický popis,
- 2) keď existuje podozrenie na zníženú prevádzkovú schopnosť ktoréhokoľvek detailu MZK alebo vybavenia MZK.

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Podľa skutočnosti		

1.3.7. Overenie plnenia zákonných ustanovení

- 1) overenie zabezpečenia poistenia zodpovednosti za škody z prevádzky LŠZ – predkladá žiadateľ vo forme platného dokladu o tomto poistení,
- 2) overenie zabezpečenia povolenia palubnej rádiostanice ak je ňou MZK vybavený – predkladá žiadateľ vo forme platného dokladu o tomto povolení,

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 0,1	Poistenie 0,05	Povolenie 0,05

1.3.8. Overenie spôsobilosti vybavenia MZK

1) overenie spôsobilosti ukazovateľa výšky letu – minimálne jeden krát za 12 mesiacov vykonať minimálne formou porovnávania s iným ukazovateľom. Porovnávanie vykonať za letu minimálne dvomi porovnaniami na rôznych výškach letu. Rozdiel v ukazovaných hodnotách výšky nesmie byť väčší ako 30m v obidvoch porovnaníach. Dátum overenia a maximálny rozdiel zapísať do Žiadosti – časť poznámky. Overenie môže vykonať prevádzkovateľ MZK. Overenie spôsobilosti sa môže vykonať tiež u výrobcu alebo autorizovanej osoby,

2) overenie spôsobilosti záchranného systému – minimálne jeden krát za 12 mesiacov musí byť vykonané presušenie záchranného padáku pokiaľ výrobca nestanovuje iný interval a overenie spoľahlivosti zabalenia záchranného padáku. Dátum platnosti zapísať do Žiadosti – časť poznámky. Túto činnosť môže vykonať prevádzkovateľ MZK ak je na túto činnosť preškolený, činnosť spojené s periodickými prehliadkami záchranných systémov pyrotechnicky aktivovaných môže vykonať len výrobca alebo autorizovaná osoba. Overenie spôsobilosti systému pripojenia záchranného systému k MZK vykonať vizuálnou prehliadkou – nesmú sa vyskytovať žiadne vady a nesmie byť zistený prejav nespoľahlivosti prenosu zaťaženia,

3) overenie spôsobilosti bezpečnostných pásov osádky - vykonať vizuálnou prehliadkou – neprípustné sú mechanické vady materiálu, vady šitia a vady kovaní. Konštrukčné prvky zámkov musia vykazovať bezporuchový stav a plne funkčnú činnosť,

4) overenie núdzového závesu vykonať vizuálnou prehliadkou – nie sú prípustné žiadne vady a nespoľahlivosť,

5) v prípade existencie overiť technické zariadenia určené pre vzlet pomocou aerovleku – vykonať vizuálnou prehliadkou – nesmú sa vyskytovať žiadne vady, vykonať kontrolou spoľahlivej činnosti vypínania a to na zemi pri sile v ťahu o veľkosti 20kg zavedenej do ťažného lana,

6) vykonať kontrolu chodu motoru na zemi – nesmú byť zistené nadmerné vibrácie v celom rozsahu obrátok, netesnosť systémov motora, obrátky motora a vrtule nad stanovené maximálne hodnoty, teploty systémov a časti motora nad maximálne stanovené hodnoty ak sú merané, nespoľahlivosť vypínania chodu motora, nepravidelný chod motora na maximálnom režime, nepravidelný a nezladený chod motora pri pravidelnom zvyšovaní a znižovaní obrátok motora ovládacou pákou,

7) porovnávacou metódou overiť údaje kompasu – max. chyba +/- 5⁰. Použiť overený kompas.

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Podľa skutočnosti		

1.4. Overovanie letovej spôsobilosti motorových padákových klzákov

1.4.1. Prehliadka technického stavu :

Postupuje sa podľa smernice LZ-2 MPK, hl. 6, bod 6.1.7 písmeno e), prehliadku vykonáva autorizovaný technik LAA SR. Akceptuje sa prehliadka u výrobcu, nje je však nutnou podmienkou k vydaniu, predĺženiu PLS. Autorizovaný technik druhu LŠZ LAA SR môže vykonať prehliadku LŠZ, ktorého je vlastníkom z dôvodu osobnej zodpovednosti za letovú spôsobilosť LŠZ. Prehliadkou sa zisťuje stav LŠZ pre potreby vydania PLS alebo jeho predĺženia platnosti.

Výsledkom prehliadky je:

- 1) LŠZ je schopné letovej prevádzky
- 2) LŠZ nie je schopné letovej prevádzky.

Obsah prehliadky je minimálny a môže byť rozšírený.

Padákové klzáky motorové – minimálny obsah prehliadky

e) Obsah predletovej prehliadky stanovuje výrobca . Pokiaľ toto nie je stanovené postupuje sa podľa LZ-2 MPK bodu 6.1.7. f .

f) Minimálny obsah predletovej prehliadky musí zahŕňať:

- kontrolu stavu vrchlika krídla na nepoškodenosť
- kontrolu nosných šnúr na nepoškodenosť a správnosť polohy pre štart
- kontrolu nosných popruhov, konštrukčných detailov prenosu zaťaženia a upevňovacích systémov osádky na nepoškodenosť a správnosť zaistenia
- kontrolu riadiacich šnúr na nepoškodenosť, voľnosť pohybu, správnosť nastavenia
- kontrolu miesta štartu pre vylúčenie mechanického poškodenia vrchlika, alebo nosných šnúr mechanickým pôsobením terénnych a iných prekážok
- kontrolu spoľahlivého upevnenia snímateľného vybavenia
- kontrolu nepoškodenosti závesného systému osádky a záchranných prostriedkov

Určené pre vnútornú potrebu LAA SR

- kontrolu podvozku so zameraním na správne upevnenie a nepoškodenie hlavných nosných uzlov podvozku
  - kontrolu pohonnej sústavy na správne upevnenie, nepoškodenie a tesnosť, kontrolu rámu pohonnej sústavy na nepoškodenosť a správnosť upevňovacích uzlov
  - kontrolu stavu vrtule na nepoškodenosť a správnosť upevnenia
  - kontrolu spoľahlivosti ovládania motora
  - kontrolu stavu naplnenia pohonných hmôt, mazív a chladiacich zmesí
- Vid'. Príloha č. 11 - Protokol o technickej prehliadke

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 2		

1.4.2. Vypracovanie základnej dokumentácie pre potreby overenia letovej spôsobilosti:

Vypracuje sa :

- Žiadosť pre vydanie, predĺženie alebo zmenu preukazu letovej spôsobilosti LŠZ
- Protokol o technickej prehliadke
- Základný technický popis LŠZ (len pri vydaní PLS)

Dokumenty vypracuje autorizovaný technik spolu so žiadateľom. Dokumenty podpisuje technik a žiadateľ. V prípade potreby sa vypracuje protokol o skúšobnom lete LŠZ za spolupráce príslušnej autorizovanej osoby LAA SR. Vypracované dokumenty sa zasielajú Hlavnému technikovi LAA SR výlučne len v písomnej podobe.

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 0,2		Žiadosť

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 3		Základný technický popis

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 0,2		Protokol o skúšobnom lete

1.4.3. Meranie základných nosných prvkov a nosných detailov:

Vykoná sa meranie prvkov, ktoré sú predpísané v základnom technickom popise. Merania vykoná autorizovaný technik. Tento bod sa vykonáva len pre potreby vydania preukazu letovej spôsobilosti alebo pri deklarovanej zmene konštrukcie žiadateľom. (použiť dostupné presné meradlá). Toto meranie sa nevykoná v prípade existencie technických parametrov LŠZ oficiálne zverejnených výrobcom. Tieto parametre v súvislosti s typom LŠZ potvrdí a uvedie ich v základnom technickom popise technik vykonávajúci prehliadku LŠZ

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 3		

1.4.4. Overenie letových vlastností LŠZ

Overenie letových vlastností LŠZ sa vykoná v prípade

- a) ak neexistuje doklad o letových vlastnostiach daného typu LŠZ
  - b) ak žiadateľ deklaroval negatívne letové vlastnosti alebo zmenu týchto letových vlastností voči zvyčajným letovým vlastnostiam
  - c) ak došlo k zmene konštrukcie MPK, kde sa s vysokou pravdepodobnosťou predpokladá vplyv na letové vlastnosti a to najmä:
    - 1) pri výmene šnúr krídla nad 6 ks,
    - 2) pri kompletnej výmene riadiacich šnúr MPK,
    - 3) pri zmene polohy zavesenia respektíve pri zmene konštrukcie systému zavesenia osádky,
    - 4) pri oprave ktorejkoľvek časti MPK,
    - 5) pri výmene motora
  - d) rozhodnutia autority spravujúcej LŠZ, alebo na základe doporučenia výrobcu alebo na základe záverov zo zisťovania príčin leteckých nehôd a incidentov
- Overenie vykonať podľa skúšobného protokolu.

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 0,30		20 minút predlet. prehľ., 10 min. let

1.4.5. Overenie plnenia predpísaných podmienok letovej spôsobilosti

Overenie plnenia predpísaných podmienok letovej spôsobilosti sa vykonáva na základe stanovených podmienok v smernici LZ – 2MPK, hl. 3 – 5. V prípade, že MPK vyhovuje podmienkam stanovia sa údaje do evidenčného štítku MPK a prideli sa poznávacia značka. V prípade, že MPK nevyhovuje predpísaným podmienkam toto sa oznámi žiadateľovi s presným uvedením nevyhovujúcich predpísaných podmienok s doporučením pre žiadateľa na jeho ďalší postup.

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 6		

1.4.6. Overenie letovej spôsobilosti nad rámec základného postupu

Ak sa prehliadkou a následným postupom bezpečne nepreukáže, že nie je znížená prevádzková schopnosť žiadneho detailu konštrukcie MPK, môže autorita spravujúca MPK rozhodnúť o vykonaní účelového postupu. Tento postup musí byť prijateľný žiadateľom a musí byť adekvátny účelu, na ktorý sa tento postup stanovil. Prípady stanovenia účelového postupu sú najmä:

- 1) keď na základe prehliadky podľa bodu 1.4.1 týchto postupov nie je možné vypracovať Základný technický popis,
- 2) keď existuje podozrenie na zníženú prevádzkovú schopnosť ktoréhokoľvek detailu MPK alebo vybavenia MPK.

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Podľa skutočnosti		

1.4.7. Overenie plnenia zákonných ustanovení

- 1) overenie zabezpečenia poistenia zodpovednosti za škody z prevádzky LŠZ – predkladá žiadateľ vo forme platného dokladu o tomto poistení,
- 2) overenie zabezpečenia povolenia palubnej rádiostanice ak je ňou MPK vybavený- predkladá žiadateľ vo forme platného dokladu o tomto povolení,

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 0,1	Poistenie 0,05	Povolenie 0,05

1.4.8. Overenie spôsobilosti vybavenia MPK

1) **overenie spôsobilosti ukazovateľa výšky letu** – minimálne jeden krát za 12 mesiacov vykonať minimálne formou porovnávania s iným ukazovateľom. Porovnávanie vykonať za letu minimálne dvomi porovnaniami na rôznych výškach letu. Rozdiel v ukazovaných hodnotách výšky nesmie byť väčší ako 30m v oboch porovnaníach. Dátum overenia a maximálny rozdiel zapísať do Žiadosti – časť poznámky. Overenie môže vykonať prevádzkovateľ MPK. Overenie spôsobilosti sa môže vykonať tiež u výrobcu alebo autorizovanej osoby,

2) **overenie spôsobilosti záchranného systému** – minimálne jeden krát za 12 mesiacov musí byť vykonané presušenie záchranného padáku pokiaľ výrobca nestanovuje iný interval a overenie spoľahlivosti zabalenia záchranného padáku. Dátum platnosti zapísať do Žiadosti – časť poznámky. Túto činnosť môže vykonať prevádzkovateľ MPK ak je na túto činnosť preškolený, činnosti spojené s periodickými prehliadkami záchranných systémov pyrotechnický, raketovo alebo mechanicky aktivovaných môže vykonať len výrobca alebo autorizovaná osoba. Overenie spôsobilosti systému pripojenia záchranného systému k MPK vykonať vizuálnou prehliadkou – nesmú sa vyskytovať žiadne vady a nesmie byť zistený prejav nespoľahlivosti prenosu zaťaženia,

3) **overenie spôsobilosti bezpečnostných pásov osádky** - vykonať vizuálnou prehliadkou – neprípustné sú mechanické vady materiálu, vady šitia a vady kovaní. Konštrukčné prvky zámkov musia vykazovať bezporuchový stav a plne funkčnú činnosť,

4) **overenie paralelného poistenia PK závesu** vykonať vizuálnou prehliadkou – nie sú prípustné žiadne vady a nespoľahlivosť

5) **vykonať kontrolu chodu motoru na zemi** – nesmú byť zistené nadmerné vibrácie v celom rozsahu obrátok, netesnosť systémov motora, obrátky motora a vrtule nad stanovené maximálne hodnoty, teploty systémov a časti motora nad maximálne stanovené hodnoty ak sú merané, nespoľahlivosť vypínania chodu motora, nepravidelný chod motora na maximálnom režime, nepravidelný a nezladený chod motora pri pravidelnom zvyšovaní a znižovaní obrátok motora

Určené pre vnútornú potrebu LAA SR
ovládacou pákou, Vid'. LZ-2 MPK bod 10.1.1.
6) porovnávacou metódou **overiť údaje kompasu** – max. chyba $\pm 5^0$. Použiť overený kompas.

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Podľa skutočnosti		

- 1.5. **Zámerne vynechané**
- 1.6. **Zámerne vynechané**
- 1.7. **Zámerne vynechané**
- 1.8. **Zámerne vynechané**

1.9. **Definície, obmedzenia použiteľnosti**

1.9.1. **Definície z oboru pevnosti**

Nosná konštrukcia LŠZ – tá časť konštrukcie LŠZ, ktorej zlyhanie by znamenalo ohrozenie bezpečnosti lietadla

Prevádzkové zaťaženie – maximálne zaťaženie, ktoré sa očakáva v prevádzke LŠZ

Výpočtové zaťaženie – Prevádzkové zaťaženie zvýšené príslušným násobkom bezpečnosti

Prevádzkový násobok zaťaženia – pomer prevádzkového zaťaženia k tiaži obsadeného LŠZ. Prevádzkové zaťaženie môže byť vyjadrené aerodynamickými silami, alebo zrýchľujúcimi silami

Obratový prevádzkový násobok – pomer celkového aerodynamického vztlaku pôsobiaceho kolmo k dráhe letu a celkovej tiaži LŠZ v priamočiariom ustálenom lete je tento násobok rovný 1.

1.9.2. **Obmedzenie použiteľnosti LŠZ**

1) Počet členov posádky – max. 2

2) Pádová rýchlosť – nie je vyššia ako 65km/hod

3) **Maximálna vzletová váha (MTOM):**

- a) Dvojmiestne LŠZ 450kg
- b) (so záchranným systémom) 472,5kg
- c) (obojživelný, plavákový) 495kg
- d) Jednomiestne 300kg
- e) (so záchranným systémom) 315kg
- f) (obojživelný, plavákový) 330kg

Tieto podmienky pre MTOM môžu byť obmedzené predpisom (národný predpis, predpis autorizovaná skúšobňa) alebo na základe pevnostnej analýzy konštrukcie.

4) **Minimálna vzletová váha:**

Musí byť stanovená pre každé LŠZ a to predpisom (autorizovanou skúšobňou). Ak táto nie je stanovená použije sa minimálna vzletová váha ako súčet prázdnej hmotnosti LŠZ pripočítaním hodnoty **60kg**.

1.10. **Preukazné skúšky**

1.10.1. Ako základnú normu pre preukazné skúšky konštrukcie je možné použiť ustanovenia smernice LZ-2 (PK,MPK,ZK,MZK), hlava 6, bod 6.1.7 e) alebo 6.1.7 f)

1.10.2. Vhodnými preukaznými skúškami sa pre potreby procesu overenia letovej spôsobilosti môžu použiť základne skúšky materiálov používaných v strojárskom alebo textilnom priemysle ako aj normy zjednocujúce sa v EN, ktorých vhodnosť je konkrétne daná pre príslušný druh alebo vybavenie LŠZ.

1.10.3. Náklady preukaznej skúšky hradí žiadateľ o vydanie preukazu spôsobilosti LŠZ.

1.10.4. O nutnosti, spôsobe a druhu vykonania preukaznej skúšky rozhoduje technik LAA SR alebo odborná technická komisia určená Technikom zväzu alebo HT LAA SR.

1.10.5. Každá preukazná skúška musí byť zaznamenaná spôsobom jednoznačným a potvrdená podpisom technika, žiadateľa a technika zväzu (hlavného technika LAA SR). Doklad o tejto skúške sa zakladá k dokumentácii LŠZ.

1.11. Klasifikácia bezpečnosti - test

1.11.1 Klasifikácia bezpečnosti padákových klzákov (nosné plochy)

KLASIFIKÁCIA	CHARAKTERISTIKA	URČENIE
A	PK s maximálnou pasívnou bezpečnosťou a vysokými tolerantnými letovými charakteristikami. Silne odolný voči zmenám normálneho letového režimu.	Pre všetkých pilotov, vrátane pilotných žiakov
B	PK s dobrou pasívnou bezpečnosťou a tolerantnými letovými charakteristikami. Stredne odolný voči zmenám normálneho letového režimu.	Pre všetkých pilotov, vrátane pilotných žiakov
C	PK s miernou pasívnou bezpečnosťou. Rýchlo reaguje na turbulentné podmienky a chybné zásahy pilotáže. Návrat do normálneho režimu letu vyžaduje presnú pilotáž	Pre pilotov vyškolených na techniky zmeny letových režimov a na aktívnu pilotáž, ktorí pravidelne lietajú a ovládajú pilotáž klzákov so zníženou pasívnou bezpečnosťou
D	PK s náročnými letovými vlastnosťami. Veľmi intenzívne reaguje na turbulentné podmienky a chybné zásahy pilotáže. Návrat do normálneho režimu vyžaduje presnú pilotáž.	Pre pilotov špeciálne vyškolených na techniky zmeny letových režimov s vysokými skúsenosťami pri letoch v turbulentných podmienkach.

1.11.2 Klasifikácia bezpečnosti závesných klzákov (nosné plochy)

KLASIFIKÁCIA	CHARAKTERISTIKA	URČENIE
1	ZK s maximálnou pasívnou bezpečnosťou a vysokými tolerantnými letovými charakteristikami. Silne odolný voči zmenám normálneho letového režimu.	Pre všetkých pilotov, vrátane pilotných žiakov
2	ZK s dobrou pasívnou bezpečnosťou a tolerantnými letovými charakteristikami. Stredne odolný voči zmenám normálneho letového režimu.	Pre všetkých pilotov, vrátane pilotných žiakov
3	ZK s miernou pasívnou bezpečnosťou. Rýchlo reaguje na turbulentné podmienky a chybné zásahy pilotáže. Návrat do normálneho režimu letu vyžaduje presnú pilotáž	Pre pilotov vyškolených na techniky zmeny letových režimov a na aktívnu pilotáž, ktorí pravidelne lietajú a ovládajú pilotáž klzákov so zníženou pasívnou bezpečnosťou
E	ZK s náročnými letovými vlastnosťami. Veľmi intenzívne reaguje na turbulentné podmienky a chybné zásahy pilotáže. Návrat do normálneho režimu vyžaduje presnú pilotáž.	Pre pilotov špeciálne vyškolených na techniky zmeny letových režimov s vysokými skúsenosťami pri letoch v turbulentných podmienkach.

1.12. Kategorizácia LŠZ

1.12.1. Kategorizácia bezmotorových LŠZ (trieda O – FAI)

- (a) Závesný klzák Ťažiskovo riadený štartujúci z nôh jednomiestny¹⁾ (O-HG –ZKF1)
- (b) Závesný klzák Ťažiskovo riadený štartujúci z nôh dvojmiestny¹⁾ (O-HG –ZKF2)
- (c) Závesný klzák Kombinovane riadený štartujúci z nôh jednomiestny¹⁾ (O -HG - ZK1)
- (d) Závesný klzák Kombinovane riadený štartujúci z nôh dvojmiestny¹⁾ (O-HG - ZK2)
- (e) Padákový klzák štartujúci z nôh jednomiestny¹⁾ (O-PG –PKF1)
- (f) Padákový klzák štartujúci z nôh dvojmiestny¹⁾ (O-PG –PKF 2)

¹⁾ Pripúšťa sa pomocný podvozok alebo zariadenie určené pre štart a pristátie

1.12.2. Kategorizácia motorových LŠZ (trieda R – FAI)

- (a) Motorový závesný klzák Ťažiskovo riadený pozemný jednomiestny (RWL 1)
- (b) Motorový závesný klzák Ťažiskovo riadený pozemný dvojmiestny (RWL 2)
- (c) Motorový závesný klzák Ťažiskovo riadený vodný jednomiestny (RWS 1)
- (d) Motorový závesný klzák Ťažiskovo riadený vodný dvojmiestny (RWS 2)
- (e) Motorový závesný klzák Ťažiskovo riadený obojživelný jednomiestne (RWA1)
- (f) Motorový závesný klzák Ťažiskovo riadený obojživelný dvojmiestny (RWA 2)
- (g) Motorový závesný klzák Ťažiskovo riadený štartujúci z nôh jednomiestny (RWF 1)
- (h) Motorový závesný klzák Ťažiskovo riadený štartujúci z nôh dvojmiestny (RWF 2)
- (i) Motorový padákový klzák štartujúci z nôh jednomiestny (RPF 1)
- (j) Motorový padákový klzák štartujúci z nôh dvojmiestny (RPF 2)
- (k) Motorový padákový klzák pozemný jednomiestny (RPL 1)
- (l) Motorový padákový klzák pozemný dvojmiestny (RPL 2)

1.13. Zámerne vynechané

1.14. Zámerne vynechané

1.15. Zámerne vynechané

2. ČASŤ - DZOR NAD STAVBOU A PREVÁDKOU LŠZ

2.1. Dozor nad stavbou LŠZ

2.2. Dozor nad prevádzkou LŠZ

2.1. Dozor nad stavbou LŠZ

2.1.1. Oprávnenosť k výkonu dozoru nad stavbou LŠZ

Dozor nad stavbou LŠZ určených druhov vykonávajú autorizovaní technici LAA SR s príslušnou kvalifikáciou. Žiadateľ o výkon dozoru požiada autorizovaného technika LAA SR a tento po vyjadrení súhlasu s výkonom dozoru toto oznámi hlavnému technikovi zväzu a hlavnému technikovi LAA SR. Dozor nad stavbou môže vykonávať aj hlavný technik zväzu a hlavný technik LAA SR. O zmene technika v procese stavby LŠZ musí byť upovedomený hlavný technik zväzu a hlavný technik LAA SR, ktorý rozhodne o ďalšom postupe stavby.

2.1.2. Stavebný denník

1) Pri jednotlivej stavbe LŠZ určeného druhu musí byť vedený stavebný denník. Za vedenie stavebného denníka zodpovedá staviteľ. Technik druhu LŠZ vykonáva jednotlivé kontroly priebehu stavby a o kontrole vykoná zápis v stavebnom denníku.

2) Jednotlivé kontroly technikom musia byť vykonané v prípade:

a) ak po ukončení stavebnej operácie ktorejkoľvek časti konštrukcie LŠZ nebude možné prekontrolovať ktorýkoľvek detail celku ukončenej stavebnej operácie

b) ak o kontrolu požiada žiadateľ

- c) ak je vykonávaná dielčia pevnostná, alebo preukazná skúška ktorejkoľvek časti konštrukcie LŠZ
- d) ak je vykonávaná prvá motorová skúška
- e) ak je vykonávaný prvý skúšobný let
- 3) Stavebný denník obsahuje tieto údaje:
  - a) Meno a priezvisko staviteľa
  - b) Miesto stavby
  - c) Názov stavby s určením druhu LŠZ alebo jeho časti
  - d) Dátum zahájenia stavby
  - e) Záznamy o priebehu stavby
  - f) Záznamy o kontrolách stavebného dozoru
  - g) Záznamy o čiastkových skúškach ak boli vykonané
  - h) Záznamy o kvalitatívnych údajoch materiálov použitých na stavbe
  - i) Zoznam výkresovej dokumentácie stavby
  - j) Záznam stavebného dozoru a staviteľa o dodržaní podmienok stavby a o ukončení stavby

2.1.3. Ukončenie stavby

Ukončenie stavby je deklarované podaním

- 1) Žiadosti o vydanie preukazu letovej spôsobilosti LŠZ,
- 2) Základného technického popisu LŠZ,
- 3) Protokolu o skúšobnom lete (ak sa vyžaduje),
- 4) Prehlásenia staviteľa a technika - podpisom Žiadosti a Základného technického popisu je potvrdením o dodržaní podmienok stavby. Fotokópiu stavebného denníka predložiť na vyžiadanie technika zväzu, alebo hlavného technika LAA SR.

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Podľa skutočnosti		

Poznámka: Skutočnosti súvisiace so spracovaním dokumentov a vykonaním prehliadky k spracovaniu týchto dokumentov – viď časť 1 týchto postupov – Overovanie letovej spôsobilosti LŠZ.

2.2. Dozor nad prevádzkou LŠZ

Postupy sú uvedené v časti 6. týchto postupov – Dozor nad činnosťou leteckého personálu.

3. ČASŤ - VYDÁVANIE PREUKAZOV LETOVEJ SPÔSOBILOSTI LŠZ

3.1. Vydávanie preukazov letovej spôsobilosti (PLS)

3.1.1. Formát preukazu

Vydáva sa preukaz vo formáte a obsahu schváleným Leteckým úradom SR. Pri prvom vydaní preukazu letovej spôsobilosti sa vydáva aj evidenčný štítok LŠZ vo formáte a obsahu schváleným Leteckým úradom SR. Vzor preukazu je v prílohe.

3.1.2. Vydanie preukazu letovej spôsobilosti

PLS vydáva Hlavný technik LAA SR po procese overovania letovej spôsobilosti LŠZ v zmysle LZ-2. PLS musí byť vydaný v termíne najneskôr 30 dní od obdržania žiadosti o vydanie PLS, protokolu o technickej prehliadke a základného technického popisu, ktoré vyplní žiadateľ spolu s technikom druhu LŠZ. PLS je podpísaný vlastnoručným podpisom hlavného technika a označený razítkom technickej inšpekcie LAA SR s číslom 01, alebo podpísaný vlastnoručným podpisom administratívneho pracovníka a označený razítkom technická inšpekcia LAA SR AP. V prípade potreby môže byť vydaný PLS samostatne na nosnú plochu a pohonnú jednotku (podvozok).

3.1.3. Platnosť preukazu

Platnosť PLS môže byť najviac na dobu 24 mesiacov. Na základe stavu LŠZ zisteného pri technickej prehliadke alebo z iného dôvodu, uvedeného technikom druhu LŠZ v protokole o technickej prehliadke LŠZ, môže technik druhu LŠZ alebo hlavný technik LAA SR určiť dobu platnosti aj na kratšiu dobu. Dobu platnosti PLS uvedie technik druhu LŠZ v protokole o technickej prehliadke LŠZ v časti „Poznámky“, kde uvedie dobu platnosti PLS.

3.1.4. Predĺženie platnosti preukazu

Predĺženie PLS vykonáva hlavný technik LAA SR po overení letovej spôsobilosti podľa LZ-2 na dobu najviac 24 mesiacov, podľa podmienok uvedených v článku 3.1.3 týchto Postupov. Predĺženie platnosti PLS vykonáva hlavný technik LAA SR na základe žiadosti o predĺženie PLS, po vyplnení protokolů o technickej prehliadke, ktoré vyplní žiadateľ spolu s technikom druhu LŠZ. PLS pri predĺžení je podpísaný vlastnoručným podpisom hlavného technika a označený razítkom technickej inšpekcie LAA SR s číslom 01 alebo podpísaný vlastnoručným podpisom administratívneho pracovníka a označený razítkom technická inšpekcia LAA SR AP.

3.1.5. Dočasný preukaz

LŠZ môže byť vystavený dočasný preukaz. Tento vystavuje hlavný technik LAA SR po doporučení technika príslušného zväzu alebo druhu. Tento dočasný preukaz sa vystavuje na dobu nevyhnutne nutnú k splneniu daného účelu a to pri súčasnom splnení podmienok stanovených hlavným technikom LAA SR. Vzor preukazu v Prílohe.

3.1.6. Odobratie preukazu

Preukaz môže byť odobratý len so súhlasom hlavného technika LAA SR a technika príslušného zväzu pri preukázateľnom nevyhovujúcom stave letovej spôsobilosti.

3.1.7. Pozastavenie platnosti preukazu

Platnosť preukazu môže byť pozastavená hlavným technikom LAA SR samostatne alebo na základe doporučení príslušného technika druhu, príslušného technika zväzu, príslušného hlavného inšpektora zväzu alebo osoby leteckého personálu LAA SR vykonávajúcu dozor nad prevádzkou LŠZ. V pozastavení platnosti musí byť uvedený dôvod ako aj spôsob dosiahnutia obnovy platnosti preukazu. Pozastavenie platnosti nesmie byť dlhšie ako 3 mesiace. Pri nesplnení podmienok k obnove platnosti môže byť toto pozastavenie predĺžené avšak najviac o ďalšie 3 mesiace. Dôvodom na pozastavenie platnosti preukazu môžu byť:

- 1) príčiny preukázateľného nesplnenia povinnosti prevádzkovateľa LŠZ,
- 2) príčiny nevyhovujúceho technického stavu LŠZ,
- 3) príčiny vyplývajúce z konkrétnych negatívnych skúsenosti z prevádzky iných LŠZ, ktoré s vysokou pravdepodobnosťou môžu znamenať vznik negatívnych technických a letových nedostatkov aj na inom LŠZ podobnej konštrukcie a vlastnosti.

3.1.8. Zasielanie preukazov a žiadosti k preukazom

Hlavný technik LAA SR zasiela preukazy zásadne poštou. Pri každom zaslaní zasiela spolu s preukazom aj sprievodný list. Žiadateľ zasiela žiadosť o vydanie preukazu, o predĺženie a zmenu PLS zásadne písomne. Vzor sprievodného listu je v prílohe.

3.1.9. Odvolanie žiadateľa na rozhodnutie HT LAA SR:

- 1) Žiadateľ má právo v prípade nesúhlasu s rozhodnutím HT LAA SR vo veci žiadosti o vydanie alebo predĺženie platnosti preukazu letovej spôsobilosti podať odvolanie do 15 dní od obdržania rozhodnutia. Odvolanie sa podáva zásadne písomne na adresu sekretariátu LAA SR.
- 2) Pri odvolaní sa žiadateľa proti rozhodnutiu HT LAA SR sa rozhodovanie prenáša na rozhodnutie Technickej odbornej komisie, ktorú menuje technik zväzu. Komisia je minimálne trojčlenná zložená z odborného personálu príslušného zväzu.
- 3) Pri odvolaní žiadateľa rozhodne o vydaní či zachovaní platnosti preukazu letovej spôsobilosti LŠZ určeného druhu technická odborná komisia LAA SR a to nadpolovičnou väčšinou hlasov členov technickej odbornej komisie LAA SR.
- 4) Pri odvolaní sa žiadateľ proti rozhodnutiu technickej odbornej komisie LAA SR s konečnou platnosťou rozhodne LÚ SR. Takéto odvolanie žiadateľa LAA SR postúpi k riešeniu na Letecký úrad SR.

3.1.10. Zmeny v preukaze

Preukaz sa vydáva na meno vlastníka a na konkrétne LŠZ. Pri zmene vlastníka alebo adresy vlastníka požiada tento formou Žiadosti k vydaniu/predĺženiu platnosti/zmeny preukazu o vykonanie tejto zmeny hlavného technika LAA SR. Ak preukaz je v dobe zmeny platný nevyžaduje sa prehliadka technického stavu LŠZ technikom druhu.

Poznávacia značka, doba platnosti a údaje o LŠZ sa nemenia. Pri zmene konštrukcie LŠZ je

3.1.11. Strata preukazu, poškodenie preukazu

Ak dôjde k strate alebo poškodeniu preukazu žiadateľ požiada o vydanie duplikátu preukazu formou Žiadosti k vydaniu/predĺženiu platnosti/**zmeny preukazu**. V žiadosti uvedie dôvod vydania duplikátu preukazu. Ak je prekaz v dobe žiadosti o vydanie duplikátu platný, nevyžaduje sa kontrola technického stavu LŠZ. Žiadateľ je povinný poškodený prekaz vrátiť hlavnému technikovi LAA SR ak je to možné. Pri odcudzení je vlastník povinný odcudzenie preukazu oznámiť hlavnému technikovi LAA SR, alebo na sekretariáte LAA SR.

3.1.12. Vyznačovanie časových a iných údajov v preukaze letovej spôsobilosti

1) Dátum prijatia žiadosti k vydaniu, predĺženiu platnosti, zmeny PLS je dátum prijatia poštovej zásielky hlavným technikom LAA SR.

2) Platnosť preukazu letovej spôsobilosti sa stanovuje:

a) na dobu najviac 24 mesiacov od dátumu vykonania prehliadky – pri vydaní PLS

b) na dobu najviac 24 mesiacov od dátumu vykonania prehliadky – pri predĺžení PLS

3) Dátum realizácie musí byť vyznačený v preukaze letovej spôsobilosti a potvrdený podpisom hlavného technika LAA SR a razítkom technickej inšpekcie LAA SR s číslom 01.

4) Označenie **P** znamená profesionálny spôsob zhotovenia, **A** – amatérsky spôsob zhotovenia podľa už overeného typu, **Z** – jednotlivý spôsob zhotovenia.

5) V preukaze sa udáva rok výroby, výrobné číslo, klasifikácia bezpečnosti, kategória FAI, Mmax, Mmin., Mpr., Vmax, Vmin., alebo Vtrim., Vpád..

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 1		Pri štandardnom postupe

4. ČASŤ

EVIDENCIA LŠZ

4.1. Evidencia LŠZ

4.1.1. Zodpovednosť za vedenie evidencie LŠZ

Za vedenie a aktualizáciu stavu evidencie techniky LAA SR je zodpovedný hlavný technik LAA SR.

4.1.2. Základný obsah evidencie LŠZ

Evidencia techniky LAA SR je vedená v **Evidencii techniky** LAA SR a to oddelene podľa jednotlivých vybraných druhov LŠZ. Obsahom základnej evidencie je:

1) poradové číslo záznamu evidencie,

2) Typ – názov LŠZ,

3) označenie preukazu a vydaná poznávací značka,

4) Výrobca LŠZ,

5) Vlastník -prevádzkovateľ LŠZ,

6) Dátum prvého vydania preukazu,

7) Dátum platnosti preukazu,

4.1.3. Forma vedenia evidencie

Evidencia techniky LAA SR je vedená formou elektronickou a formou písomnou. Pri vedení evidencie a jej udržiavaní je nutné dodržať pravidla ochrany osobných údajov. Vedenie evidencie v elektronickej podobe musí byť zálohované a to v jednej najaktuálnejšej verzii evidencie najmenej však raz za 30 dní.

4.1.4. Podmienky zápisu do evidencie LŠZ

LŠZ sa zapisuje do evidencie po splnení podmienok pre priznanie alebo udržanie letovej spôsobilosti potvrdené vydaním alebo predĺžením platnosti preukazu letovej spôsobilosti LŠZ.

4.1.5. Evidencia technických zariadení

LAA SR zabezpečuje samostatne aj zápis technických zariadení bezprostredne súvisiacich s prevádzkou LŠZ a to najmä technické zariadenia slúžiace k vzletom bezmotorových LŠZ.

4.1.6. Výmaz z evidencie LŠZ

Určené pre vnútornú potrebu LAA SR

Z evidencie LŠZ sa môže vykonať výmaz LŠZ na základe žiadosti v písomnej alebo elektronickej podobe s uvedením dôvodu. Dôvodom na vymazanie z evidencie je najmä:

- 1) Ak sa nepredpokladá, že LŠZ bude ešte zaradené do prevádzky.
- 2) Poškodenie LŠZ v takom rozsahu, ktorého oprava je neúčelná,
- 3) Ak vlastníka – prevádzkovateľa nepožiadajú o predĺženie platnosti preukazu v dobe dlhšej ako 24 mesiacov,
- 4) Ak LŠZ má byť zaevidované v inom štáte

4.1.7. Výpis z evidencie

- 1) Hlavný technik LAA SR môže spracovať výpis z evidencie na základe žiadosti technika zväzu. V takomto prípade sa výpis vykoná bez osobných údajov vlastníka – prevádzkovateľa. Meno a priezvisko sa vo výpise uvedie,
- 2) Na požiadanie Leteckého úradu SR, Útvaru pre vyšetrovanie a zisťovanie príčin LN a incidentov, MDVRR SR sa predkladá evidencia LŠZ podľa podmienok nimi stanovených. Výpis vypracuje a potvrdzuje Hlavný technik LAA SR.

4.1.8. Archivácia evidencie LŠZ

Po vykonaní výmazu LŠZ z evidencie sa uchováva dokumentácia daného LŠZ na dobu 12 mesiacov po dátume výmazu z evidencie.

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 20 min/ jedno LŠZ		Pri štandardnom postupe

5. ČASŤ - PRIDEĽOVANIE POZNÁVACÍCH ZNAČIEK LŠZ

5.1. Prideľovanie poznávacích značiek LŠZ

5.1.1. Podmienky pridelenia poznávacej značky LŠZ

Poznávací značka sa prideľuje LŠZ po splnení podmienok k priznaniu letovej spôsobilosti LŠZ. Poznávaciu značku prideľuje Hlavný technik LAA SR. Jednému LŠZ sa prideľuje jedna poznávací značka, ktorá sa pri zmene vlastníka – prevádzkovateľa nemení.

5.1.2. Obsah poznávacej značky

Poznávací značka LŠZ pozostáva:

- 1) zo značky štátnej príslušnosti – pre SR je touto značkou dvojica veľkých písiem **OM**,
- 2) spojovníka - ,
- 3) evidenčnej značky o štyroch znakoch.

5.1.3. Evidenčná značka – prvý znak

Pozostáva zo štyroch znakov:

- 1) Prvým znakom je veľké písmeno **P**, alebo **L** pre padákové klzákы bezmotorové a motorové,
- 2) Prvým znakom je veľké písmeno **H** pre závesné klzákы bezmotorové a motorové.

5.1.4. Evidenčná značka – druhý znak

Druhý znak pozostáva z kombinácie troch čísiel od 001 do 999 podľa pravidiel stanovených hlavným technikom LAA SR v evidencii LŠZ.

5.1.5. Minimálne rozmery poznávacej značky

Stanovené sú tieto minimálne rozmery:

- 1) výška znaku 21cm,
- 2) šírka znaku 14cm,
- 3) šírka čiary znaku 3,5cm,
- 4) medzery medzi jednotlivými znakmi 3,5cm.

5.1.6. Farba znakov poznávacej značky

- 1) Farba znakov musí byť kontrastná s podkladom plochy LŠZ pre umiestnenie značky.
- 2) Zníženie kontrastu sa pripúšťa pri podkladoch plochy LŠZ s vysokou citlivosťou na slnečné žiarenie.
- 3) Podklad plochy LŠZ pre umiestnenie znaku voliť rovnakej farby.
- 4) Farbu znaku voliť rovnakú pre celú poznávaciu značku.

5.1.7. Umiestnenie poznávacej značky

- 1) Poznávacia značka sa vo veľkosti uvedenej v bode 5.1.5 umiestňuje minimálne na spodnej ploche ľavej časti nosnej plochy LŠZ.
- 2) Doporučuje sa umiestnenie poznávacej značky aj na podvozku LŠZ alebo inej časti LŠZ inej ako je nosná plocha LŠZ ak jeho plocha to umožňuje pri čom rozmery znakov môžu mať rozmery menšie ako je to uvedené v bode 5.1.5.,
- 3) Poznávacia značka musí byť uvedená v každom prípade v evidenčnom štítku LŠZ a to v rozmere určenom evidenčným štítkom. Obsahom tejto značky môžu byť v prípade jednotlivej časti LŠZ iné znaky ako je to uvedené v bode 5.1.2. a to len v prípade, že k jednotlivej časti LŠZ je používaných viac nosných plôch jedného druhu LŠZ.
- 4) Umiestnenie poznávacej značky oznámi hlavný technik LAA SR žiadateľovi o vydanie preukazu v sprievodnom liste pri vydaní preukazu letovej spôsobilosti.

5.1.8. Iné poznávacie označenia LŠZ

- 1) Každé LŠZ alebo každá jednotlivá časť s umiestnením pohonnej sústavy musí byť označená evidenčným štítkom podľa podmienok stanovených v 5.1.7. 4),
- 2) Každé LŠZ, ktoré je aktuálne používané pre športové súťažné lety môže byť pre tento účel označené znakmi pre potreby organizátora. Pravidlá pre toto označenie budú stanovené organizátorom leteckej športovej súťaže,
- 3) Inštalácia pyrotechnických prostriedkov pre záchranné systémy osádok musí byť výrazne označená rovnostrannými trojuholníkmi žltej farby o dĺžke strany trojuholníka minimálne 5cm a to minimálne v mieste hlavného kontajneru, v mieste pyrotechnického prostriedku a v mieste ovládača pyrotechnického prostriedku. Pripúšťa sa označenie výrobcom.

5.1.9. Poškodenie značky

- 1) Poznávacia značka musí byť vlastníkom – prevádzkovateľom udržiavaná v čitateľnom stave,
- 2) Evidenčný štítok musí byť počas celej doby prevádzky LŠZ alebo jeho časti čitateľný. V prípade straty čitateľnosti údajov na evidenčnom štítku vlastníkom – prevádzkovateľ požiadava hlavného technika LAA SR o vydanie duplikátu evidenčného štítku.

5.1.10. Realizácia značiek

- 1) Označenie LŠZ vykonáva vlastníkom – prevádzkovateľ LŠZ na vlastné náklady,
  - 2) Evidenčný štítok vydáva hlavný technik LAA SR na náklady LAA SR.
  - 3) Umiestnenie evidenčného štítku vykonáva vlastníkom – prevádzkovateľ,
  - 4) Označenie podľa 5.1.8.-2) zabezpečuje organizátor súťaže,
  - 5) Označenie podľa 5.1.8.-3) zabezpečuje vlastníkom – prevádzkovateľ na vlastné náklady, pripúšťa sa označenie výrobcom.
- Vzor Evidenčného štítku je uvedený v prílohe.

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 10 min / jedno LŠZ		

6. ČASŤ - DOZOR NAD ČINNOSŤOU LETECKÉHO PERSONÁLU LŠZ

6.1. Úvodné ustanovenia

- 6.1.1. Stanoveným personálom pre výkon dozoru nad činnosťou leteckého personálu vybraných druhov LŠZ v správe LAA SR sa rozumie autorizovaný odborný personál LAA SR, ktorého zoznam je predložený na LÚ SR a tento je LÚ SR akceptovaný. Zoznam musí byť aktualizovaný pri každej zmene.
- 6.1.2. Tento personál musí mať v dobe výkonu dozoru nad činnosťou leteckého personálu vybraných druhov LŠZ platnú príslušnú odbornú kvalifikáciu LAA SR a platné členstvo v LAA SR
- 6.1.3. Podľa riadneho plánu vykonávania dozoru je nutné vykonať minimálne:
  - a) Hlavný Technik LAA SR 5 kontrol ročne
  - b) Technik zväzu 2 kontroly ročne
  - c) Technik druhu vykonáva pri prehliadkach k vydaniu/predĺženiu platnosti PLS, alebo minimálne 1 kontrolu za 6 mesiacov.O čase, mieste a obsahu výkonu dozoru rozhodne samostatne autorizovaný odborný personál.

- 6.1.4.** Na základe určenia Hlavného technika LAA SR môže byť stanovený mimoriadny výkon dozoru nad činnosťou leteckého personálu vybraných druhov LŠZ v správe LAA SR. V takomto prípade určí HT LAA SR čas, miesto a obsah výkonu dozoru. HT LAA SR môže na výkon takejto činnosti určiť ktorúkoľvek osobu zo zoznamu autorizovaného odborného personálu LAA SR. Takto určený výkon dozoru sa spravidla vykonáva:
- 1) na základe doporučení štátneho orgánu a to najmä LÚ SR a MDVRR SR,
  - 2) pri nepriaznivom trende vývoja kvality na vybraných druhoch LŠZ v správe LAA SR,
  - 3) pri nepriaznivom vývoji vzniku leteckých nehôd a incidentov.
- 6.1.5.** Na základe určenia Technika zväzu môže byť stanovený mimoriadny výkon dozoru v jeho zväze nad činnosťou leteckého personálu vybraných druhov LŠZ v správe LAA SR. V takomto prípade určí Technik zväzu čas, miesto a obsah výkonu dozoru. Technik zväzu môže na výkon takejto činnosti určiť ktorúkoľvek osobu zo zoznamu autorizovaného odborného personálu príslušnému k predmetnému zväzu LAA SR. Takto určený výkon dozoru sa spravidla vykonáva:
- 1) pri nepriaznivom trende vývoja kvality na vybraných druhoch LŠZ v správe LAA SR,
  - 2) pri nepriaznivom vývoji vzniku leteckých nehôd a incidentov.
- 6.1.6.** Dozor nad činnosťou leteckého personálu vykonávať za účelom zabezpečenia bezpečnosti letovej prevádzky a to primeraným spôsobom. Za primeraný spôsob je nutné považovať odborné pôsobenie na právne povedomie a osobnú zodpovednosť jednotlivca prakticky vykonávajúceho letovú činnosť na LŠZ vybraných druhov v správe LAA SR.
- 6.1.7.** Základom výkonu dozoru je predchádzať vzniku Leteckých nehôd a incidentov a to formou upozornenia prevádzkovateľa na ním predpokladané vykonanie letových činnosti, alebo už prakticky vykonané letové činnosti ktoré v danom čase, priestore a pri aktuálnych podmienkach s vysokou pravdepodobnosťou môžu alebo mohli znamenať vznik Leteckej nehody alebo incidentu.
- 6.1.8.** Pri náhodných kontrolách sa zamerať na aktuálny technický stav LŠZ a na existenciu a platnosť preukazu letovej spôsobilosti LŠZ, dokladu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou LŠZ čím pôsobiť na prevádzkovateľov k zvyšovaniu ich právneho povedomia a zvyšovania ich osobnej zodpovednosti.
- 6.1.9.** Pri náhodných zisteniach činnosti v letovej prevádzke, ktoré boli vykonané v rozpore so všeobecne platnými pravidlami pre túto činnosť, pri ktorých nedošlo k vzniku leteckej nehody tieto riešiť a postupovať v zmysle organizačného poriadku LAA SR zadržaním preukazu letovej spôsobilosti a podľa smernice pre zisťovanie príčin LN a incidentov riešiť ako incident alebo vážny incident.
- 6.1.10.** Pri náhodných kontrolách zistenia technického stavu kontrolovaného LŠZ vykonať túto kontrolu podľa LZ-2 (PK,MPK,ZK,MZK), hlava 6, bod 6.1.7 e) alebo 6.1.7 f)
- 6.1.11.** Pri zistení vážnej informácie o technickom stave LŠZ, ktorej nevedomosť môže s vysokým predpokladom znamenať opakovanie sa u totožného alebo veľmi podobného konštrukčného riešenia u iných LŠZ totožného alebo podobného typu, riešiť informáciou pre Technika príslušného zväzu (alebo HT LAA SR). Obsah informácie uviesť podľa LZ-2 (PK,ZK,MPK,MZK), hlava 6, bod 6.1.3 d3) a to neodkladne ale v termíne neprevyšujúcom 7 dní od zistenia vážnej informácie.
- 6.1.12.** Pri organizovaných akciách LAA SR sa zamerať na písomné doklady preukazujúce zlegalizovanie príslušnej organizovanej akcie (povolenie LÚ SR a splnenie podmienok v ňom uvedených, povolenia príslušných orgánov pre uskutočnenie organizovanej akcie v súvislosti s miestom konania akcie a plnenia podmienok v nich stanovených, na plnenie podmienok

Určené pre vnútornú potrebu LAA SR

stanovených pre verejné letecké podujatie, na plnenie podmienok stanovených športovým poriadkom a pod.).Ďalej sa zamerať na platnosť a úplnosť dokladov, na platnosť a úplnosť dokladov preukazujúcich letovú spôsobilosť LŠZ, na platnosť a úplnosť dokladov preukazujúcich poistné krytie rizík predpísaných pre konkrétnu letovú činnosť vykonávanú účastníkmi organizovanej akcie.

6.1.13. Po vykonaní činnosti dozoru spracujte záznam o kontrole, ktorý bude obsahovať nasledujúce údaje:

- 1)Meno a priezvisko kontrolujúceho,
- 2)Meno a priezvisko kontrolovaného,
- 3)Dátum, miesto, čas a obsah kontroly,
- 4)Poznávaciu značku LŠZ,
- 5)Stručný popis toho čo bolo pri kontrole zistené,
- 6)Aké opatrenia boli vykonané
- 7)Návrh na ďalšie riešenie.

Tento záznam zašlite elektronickou poštou , alebo písomne na sekretariát LAA SR a to najneskôr do 10 dní mimo prípadov uvedených v 6.1.11.

6.1.14. Pri zistení, že došlo vlastníkom, prevádzkovateľom, alebo posádkou vybraných druhov LŠZ k vážnemu porušeniu podmienok užívania LŠZ toto okamžite oznámte Hlavnému technikovi LAA SR a RLP LAA SR. Za vážne porušenie podmienok užívania LŠZ považovať najmä:

- 1) porušenie podmienok leteckej prevádzky na území a vo vzdušnom priestore SR,
- 2) ohrozenie tretích osôb,
- 3) letovú činnosť bez preukazu letovej spôsobilosti.

6.1.15. Výkon dozoru je autorizovaným odborným personálom LAA SR vykonávaný pre vlastníkov, prevádzkovateľov a letecký personál vybraných druhov LŠZ len ak sú členmi LAA SR.

6.1.16. Autorizovaný odborný personál LAA SR sa pri výkone dozoru preukazuje svojím menovaním – licenciou, oprávneným preukazom LAA SR spolu s preukazom totožnosti.

6.1.17. Autorizovaný odborný personál LAA SR vykonávajúci dozor môže od vlastníka, prevádzkovateľa a letecký personál vybraných druhov LŠZ požadovať doklad preukazujúci jeho odbornú spôsobilosť, doklad preukazujúci letovú spôsobilosť LŠZ a doklady stanovené v Leteckom zákone SR ktoré sú potrebné pre vykonanie letu s LŠZ na vybrané druhy LŠZ v správe LAA SR.

6.1.18. V krajných prípadoch môže autorizovaný odborný personál LAA SR požiadať o pomoc príslušníkov policajného zboru. Za krajný prípad je nutné považovať:

- 1)Ohrozenie zdravia posádky LŠZ,
- 2)Ohrozenie zdravia alebo majetku tretích osôb.

6.1.19. Závety z výkonu dozoru nad činnosťou osádok vybraných druhov LŠZ v správe LAA SR sa zapracovávajú do informačných dokumentov, ktoré sú minimálne zverejnené na internetovej stránke LAA SR, tak aby znamenali minimálne udržanie kvality plnenia úloh Poverenia vydaného Leteckým úradom SR pre LAA SR. Za zapracovanie týchto záverov zodpovedá Hlavný technik LAA SR v oblasti letovej spôsobilosti.

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka
Podľa skutočností		

7.ČASŤ - KATEGORIZÁCIA, ROZDELENIE, VEKOVÉ LIMITY A SKÚŠKY PERSONÁLU LŠZ - TECHNICI

7.1. Rozdelenie osôb leteckého personálu LŠZ – technické kvalifikácie

(a) Technik druhu LŠZ:

Osoba leteckého personálu LŠZ, ktorá splnila podmienky pre priznanie kvalifikácie. Táto osoba plní odborné úlohy správy LŠZ podľa právomoci a povinnosti uvedených v organizačnom poriadku LAA SR. Technika druhu LŠZ navrhuje, teoreticky a prakticky pripravuje technik zväzu. Schvaľuje hlavný technik LAA SR. Preskúšanie vykonáva technik zväzu s minimálne dvojčlennou komisiou, ktorú určí hlavný technik LAA SR. Na základe úspešného preskúšania hlavný technik LAA SR udeľuje licenciu technika druhu LŠZ.

Veková hranica pre technika druhu LŠZ je minimálne 18 rokov.

(b) Technik zväzu LŠZ:

Osoba, ktorá má platnú kvalifikáciu technika druhu minimálne 24 mesiacov a ktorá bola k výkonu funkcie po úspešnom teoretickom preskúšaní menovaná hlavným technikom LAA SR. Táto osoba riadi technikov druhu LŠZ a plní odborné úlohy správy LŠZ podľa právomoci a povinnosti uvedených v organizačnom poriadku LAA SR.

Veková hranica pre technika zväzu druhu LŠZ je minimálne 21 rokov.

(c) Hlavný technik:

Osoba, ktorá má platnú kvalifikáciu technika druhu a ktorá bola k výkonu kvalifikácie menovaná prezídiom právnickej osoby poverenej výkonom činnosti po splnení podmienok menovania pre výkon kvalifikácie hlavný technik. Hlavný technik riadi, kontroluje a zodpovedá za výkon činnosti letovej technickej prevádzky LŠZ podľa právomoci a povinnosti uvedených v organizačnom poriadku LAA SR.

Veková hranica pre hlavného technika je minimálne 24 rokov.

Overenie teoretických vedomostí k získaniu kvalifikácie – Technik druhu LŠZ:

Overenie teoretických vedomostí k získaniu kvalifikácie **Technik druhu LŠZ** vykonáva komisia určená hlavným technikom LAA SR. Komplexné podmienky k získaniu kvalifikácie technika druhu LŠZ sú uvedené v smernici LZ-1, hl. VIII. Adept musí pred skúšobnou komisiou preukázať teoretické vedomosti s hodnotením záverečnej teoretickej skúšky minimálne **2** – veľmi dobre. Adept pod vedením technika zväzu absolvuje teoretickú prípravu v rozsahu 8 vyučovacích hodín z predmetov uvedených v tabuľke.

Časová náročnosť výkonu (hod.)	Poznámka 1	Poznámka 2
Minimálne 8		

Tabuľka hodnotenia

Technik druhu LŠZ

P. č.	NÁZOV PREDMETU	Mín. počet otázok	Minimálna úspešnosť v %	Poznámka
1)	Aerodynamika a mechanika letu	4	75	
2)	Požiadavky pre letovú, prevádzkovú spôsobilosť LŠZ	4	75	
3)	Vedenie technickej dokumentácie	2	50	
Celková minimálna úspešnosť v %			75	
Stupnica hodnotenia	1 – výborne (90-100%)	2 – veľmi dobre (75-89%)	3 – dobre –vyhovel (60-74%)	4 – nevyhovel (0 – 59%)

Overenie teoretických vedomostí k získaniu kvalifikácie – Technik zväzu LŠZ:

Overenie teoretických vedomostí k získaniu kvalifikácie **Technik zväzu LŠZ** vykonáva Hlavný technik LAA SR. Adept musí pred HT LAA SR preukázať teoretické vedomosti s hodnotením záverečnej teoretickej skúšky minimálne 2 – veľmi dobre. Adept pod vedením HT LAA SR absolvuje teoretickú prípravu v rozsahu 8 vyučovacích hodín z predmetov uvedených v tabuľke. Stanovená prax pre získanie technika zväzu je 24 mesiacov ako technik druhu LŠZ.

Tabuľka hodnotenia

Technik zväzu LŠZ

P. č.	NÁZOV PREDMETU	Min. počet otázok	Minimálna úspešnosť v %	Poznámka
1)	Aerodynamika a mechanika letu	5	75	
2)	Požiadavky pre letovú, prevádzkovú spôsobilosť LŠZ	5	75	
3)	Vedenie technickej dokumentácie – Žiadosť o vydanie PLS, Základný technický popis	4	75	
4)	Vzletové hmotnosti – rozbor - určenie	2	50	
5)	Protokol o skúšobnom lete - rozbor	2	50	
6)	Metodika výkonu dozoru a zisťovania príčin leteckých udalostí	2	50	
Celková minimálna úspešnosť v %			75	
Stupnica hodnotenia	1 – výborne (90-100%)	2 – veľmi dobre (75-89%)	3 – dobre – vyhovel	4 – nevyhovel (0 – 59%)

Overenie teoretických vedomostí – Hlavný technik LAA SR:

- 1) Teoretické vedomosti hlavného technika LAA SR overuje Letecký úrad SR podľa podmienok ním stanovených,
- 2) Teoretická skúška môže byť nahradená:
  - a) Ak adept má získanú minimálnu kvalifikáciu Technika údržby lietadiel podľa PART 66, B1 a súčasne absolvoval vysokoškolské vzdelanie minimálne 2. stupňa so zameraním na strojárstvo,
  - b) Ak adept preukázateľne vykonával kvalifikáciu hlavného technika LAA SR, kvalifikáciu technika zväzu minimálne 24 mesiacov, kvalifikáciu technika druhu v LAA SR minimálne 36 mesiacov a súčasne absolvoval vysokoškolské vzdelanie minimálne 2. stupňa,
  - c) Ak adept absolvoval vysokoškolské vzdelanie minimálne 2. stupňa so zameraním na letectvo alebo strojárstvo.

Technikovi, ktorý splnil podmienky je Hlavným technikom LAA SR vydaná LICENCIA technika LAA SR s uvedením druhu LŠZ. Licencia je vydávaná spravidla na 36 mesiacov. Vzor licencie technika je uvedený v prílohe.

7.2. Príprava technikov**7.2.1. Základná príprava**

Overenie teoretických vedomostí, tak ako je to uvedené v 7.1. je nutné považovať za základný druh prípravy technikov.

7.2.2. Opakovaná príprava

Je vykonávaná formou teoretického alebo aj praktického školenia organizovaného v rámci LAA SR hlavným technikom LAA SR pre všetkých technikov zväzov a technikov druhu LŠZ a to minimálne 1x za 36 mesiacov so záverečným preskúšaním teoretických vedomostí. Po úspešnom absolvovaní preskúšania je každému technikovi udelená licencia na dobu spravidla 36 mesiacov. Každých 12 mesiacov sa každý technik musí zúčastniť školenia organizovaného hlavným technikom LAA SR. Inak udelená licencia stráca platnosť. V prípade neúčasti alebo nesplnenia podmienok testu HT LAA SR pozastavuje výkon činnosti technika do doby dosiahnutia uspokojivého výsledku preskúšania.

8. ČASŤ - TABUĽKA VYTYPOVANÝCH CHÝB PRI POSUDZOVANÍ LETOVEJ SPÔSOBILOSTI LŠZ

Tabuľka prehľadu neprípustných chýb pri posudzovaní letovej spôsobilosti LŠZ

P. č.	Prehľad neprípustných chýb	Poznámka
1)	Korózia na úrovni ovplyvnenia spoľahlivosti materiálu	
2)	Trhliny, vrypy, deformácie v mieste koncentrátora napätia	
3)	Korózia trením – vzájomný prenos kovov – stopy po predieraní	
4)	Únavové trhliny	
5)	Nadmerná vôľa	
6)	Nadmerná netesnosť	
7)	Mechanická trvalá deformácia nosného prvku miesta zavesenia osádky	
8)	Rozmer mimo predpísanú hodnotu	
9)	Priepustnosť mimo predpísanú hodnotu	
10)	Odlupovanie záteru – povrchovej vrstvy poľahu krídla	
11)	Trvala deformácia ktorejkoľvek nosnej časti konštrukcie LŠZ	
12)	Akékoľvek mechanické poškodenie poľahu krídla nad 5cm	
13)	Poškodenie šitia poľahu krídla v dĺžke viac ako 2 cm	
14)	Znížený prietok paliva cez palivový filter	
15)	Akékoľvek poškodenie závesnej karabíny	
16)	Trvalé teploty hláv valcov, výfukových plynov, oleja, chladiacej kvapaliny nad predpis	
17)	Zvýšená spotreba výrazne nad predpis	
18)	Znížená spotreba výrazne pod predpis	
19)	Nespoľahlivosť vypínača chodu motora	
20)	Nadmerné vibrácie	
21)	Nadmerný hluk – neúčinnosť tlmiča výfuku	
22)	Pretrhnutie drôtika oceľového lana	
23)	Lano oceľové nerez pod priemer 2mm staršie ako 2 roky (1 rok intenzívna prevádzka)	
24)	Priečný rozmer vzperného nosníka hrazdy menší ako 22mm	
25)	Nespoľahlivosť spoja – zaistenie nevyhovujúce	
26)	Zrednutie alebo zhustnutie jadra nosnej šnúry	
27)	Trvalá deformácia (najmä zlom alebo zmena dĺžky mimo predpis) nosnej šnúry	
28)	Poškodenie šitia oka šnúry a oka šnúry	
29)	Nedostatočný ťah vrtule	
30)	Poškodenie listu vrtule (vryp, zásek nad 0,5mmhlbky, odlepovanie lamiel, vôľa v uložení)	
31)	Poškodenie náboja vrtule (trhliny, vryp nad hlбку 0,5mm, deformácia)	
32)	Koniec listu vrtule menej ako 15cm od zeme pri najnepriaznivejšej polohe	
33)	Hadice palivovej sústavy staršie ako 6 rokov	
34)	Gumové pružné uloženie motora (silentbloky) staršie ako 4 roky alebo nálet viac ako 150h	
35)	Obrátky vrtule nad hodnotu predpisu	
36)	Nepriavidelný chod ovládačov a riadenia(zadrhávajúce, obmedzenie chodu, ťažký chod)	
37)	Výrazné pôsobenie vlhkosti alebo látky znižujúcej pevnosť na nosné neocelové laná	
38)	Nastavenie geometrie krídla alebo riadiacich prvkov mimo predpis	
39)	Opotrebenie pneumatík (hlbka drážky pod 1mm, úplné opotrebenie vrchnej gum. vrstvy)	
40)	Akékoľvek poškodenie šitia nosných popruhov postroja osádky	
41)	Akékoľvek poškodenie nosných popruhov a lán postroja osádky	
42)	Nefunkčný alebo nespoľahlivý systém aktivácie záchranného padáku	
43)	Neoznačené miesta použitia pyrotechnických prostriedkov záchranných padákov	
44)	Nečitateľné údaje na evidenčnom štítku LŠZ vydaného LAA SR alebo neumiestnený št.	
45)	Neoznačenie poznávacou značkou	
46)	Poistenie zodpovednosti z prevádzky LŠZ nezabezpečené	
47)	Nezabezpečené povolenie palubnej rádiostanice ak je ňou LŠZ vybavené	
48)	Nespoľahlivé upevnenie snímateľného vybavenia LŠZ	
49)	Neúčinné brzdy kolies podvozku, nesúmerné brzdenie	

Určené pre vnútornú potrebu LAA SR

50)	Neexistuje poistenie závesu osádky			
51)	Nevykonaná údržba podľa predpisu (LZ-2, predpisu výrobcu)			
52)	Znížený prietok vzduchu cez vzduchové filtre			
53)	Neexistuje poistenie závesov upevnenia motora			
54)	Netesnosť výfukovej sústavy			
55)	Nespolahlivosť zaistenia rýchlorozoberateľných spojov			
56)	Trvalá deformácia oka ukončenia oceľových lán alebo lana			
57)	Trvalá deformácia detailov napínákov lán			
58)	Výrazné opotrebenie závitov			
59)	Nespolahlivosť uzla lán zavesenia osádky alebo lán postroja osádky			
60)	Neobvyklé správanie sa vrchlíka pri nafukovaní			
61)	Rýchlosť letu samovoľne klesá			
62)	Rýchlosť letu samovoľne rastie			
63)	Výrazne vysoké sily v riadení pri lete na rýchlosti blízkej cestovnej rýchlosti			
64)	Snaha prechodu do kyvu pri zvýšených rýchlostiach			
65)	Neobvyklé prejavy nestability – samovoľná snaha zväčšovania uhlov polohy krídla			
66)	Výrazne dlhší rozbeh pre vzlet			
67)	Vert. rýchlosť stúpania pod minimálne stanovenú hranicu			
68)	Výrazná snaha k deformácií flexibilného poťahu krídla pri bežných podmienkach letu			
69)	Snaha k zatačaniu pri normálnych podmienkach letu			
70)	Nevykonanie predpísanej zmeny na LŠZ stanovenej výrobcom, LÚ SR alebo LAA SR			
71)	Nevykonaná kalibrácia - porovnanie (výškomer, rýchlomer) viac ako 36mesiacov			
72)	Nevykonaná kompenzácia kompasu viac ako 36mesiacov (ak je jediným ukazovateľom kurzu)			
73)	Akákoľvek netesnosť palivovej sústavy			
74)	Nadmerná vôľa rotora vrtule			
75)	Poťah krídla starší ako 12 rokov			
76)	Nedostatočná ochrana proti elektrickému skratu			
77)	Voda alebo nečistoty v palivovej inštalácii			
78)	Nespolahlivé uzamknutie bezpečnostných popruhov osádky – možnosť samovoľného rozpojenia			
79)	Nespolahlivosť upevnenia ktorejkoľvek časti LŠZ alebo časti výstroja osádky LŠZ s možnosťou odpadnutia			
80)	Neexistujú prostriedky pasívnej ochrany (prilba, okuliare) alebo ich stav je nevyhovujúci			
81)	Štart motora ručným roztáčaním za listy kompozitových (laminátových) vrtulí			
82)	Koniec skrutky vyčnieva nad okraj samozaistovacej matice menej ako 1,5 závit			
83)	Opakované použitie samozaistovacej matice s plastickou vložkou			
84)	Minimálna sila na prerušenie bočného lana ZK je menšia ako 340 kg, priemer lanka menší ako 1,9mm			
85)	Predné a zadné laná ZK, MZK nie sú chránené ochranným hladkým povlakom			
86)	Laná pripojené k vzpernej rúrke hrazdy ZK, MZK vo vzdialenosti od konca vzperky väčšej ako 10% dĺžky vzperky			
87)	Neexistuje poistné lano riadiacej hrazdy ZK, MZK alebo jeho priemer je menší ako 1,9mm alebo jeho pevnosť je menšia ako 340kg			
88)	Sila v trhu ktorejkoľvek nosnej časti závesu osádky kedy môže dôjsť k deštrukcii je menšia ako 1800kg			
89)	Konštrukčný detail nevyhovuje pevnostnej podmienke			
90)	Iné vady nešpecifikované v tejto tabuľke avšak ich prítomnosť znižuje prevádzkovú schopnosť LŠZ alebo časti LŠZ, alebo znižuje bezpečnosť letovej prevádzky			
Stupnica hodnotenia	1 – výborne, LŠZ bez chýb, alebo s chybou odstrániteľnou do 30 minút (100%)	2 – veľmi dobre, chyby sa vyskytujú v menšom rozsahu a sú odstrániteľné na mieste od 31 minút do 2 hodín (80-99%)	3 – dobre, výskyt neprípustných chýb, ktoré sú odstrániteľné výmenou, opravou detailu v rámci bežnej opravy (nad 2-do 16 hod.) (60-79%)	4 – nevyhovuje, neprípustné chyby vo veľkom rozsahu ktorých odstránenie vyžaduje viac ako bežnú opravu (nad 16 hod.) (0 – 59%)

9. ČASŤ – PREVÁDZKOVÁ DOKUMENTÁCIA

9.1. Záznamník LŠZ

9.1.1. Vydávanie záznamníkov LŠZ

Záznamníky LŠZ vydáva a vypisuje technik druhu LŠZ na základe žiadosti o vydanie preukazu letovej spôsobilosti. Záznamník LŠZ sa vydáva a vypisuje aj pri predĺžení PLS, pokiaľ ešte nebol tento záznamník LŠZ vydaný. Technik opečiatkuje a podpíše záznamník LŠZ na základe pokynov HT LAA SR. Záznamník LŠZ je neoddeliteľnou súčasťou LŠZ to znamená, že pri zmene majiteľa sa záznamník LŠZ odovzdá novému majiteľovi ktorý pokračuje v dopĺňaní údajov o LŠZ.

9.1.2. Vedenie záznamníka LŠZ

Počas prevádzky LŠZ každý prevádzkovateľ LŠZ je povinný viesť tento záznamník podľa predlohy. Pri každej ďalšej prehliadke LŠZ je technik druhu LŠZ povinný opečiatkovať a podpísať denné záznamy prevádzky LŠZ, ktorých správnosť náletu skontroluje a zapíše do protokolu o TP. Taktiež zmenu majiteľa pri prehliadke potvrdí technik druhu LŠZ pečiatkou a podpisom. Ostatné údaje ako sú záznamy o pohonnej jednotke a nosnom ráme a záznamy o poruchách a zmenách v konštrukcii LŠZ zaznamenáva prevádzkovateľ LŠZ.

9.1.3. Distribúcia záznamníkov LŠZ

Záznamníky LŠZ je možné vyzdvihnúť osobným odberom u hlavného technika LAA SR, na sekretariáte LAA SR, alebo priamo u technika druhu LŠZ pri vykonaní prehliadky. Na požiadanie je možné záznamníky LŠZ zaslať aj poštou.

10. ČASŤ - PRÍLOHY

1. Vzor Licencie technika LAA SR
2. Vzor preukazu letovej spôsobilosti LŠZ
3. Vzor Žiadosti na vydanie / predĺženie / zmenu / PLS
4. Vzor Základného technického popisu ZK,
5. Vzor Základného technického popisu PK
6. Vzor Základného technického popisu MZK
7. Vzor Základného technického popisu Paramotor / Podvozok
8. Vzor Protokolu o technickej prehliadke LŠZ - ZK
9. Vzor Protokolu o technickej prehliadke LŠZ - PK
10. Vzor Protokolu o technickej prehliadke LŠZ - MZK
11. Vzor Protokolu o technickej prehliadke LŠZ – Paramotor / Podvozok
12. Vzory evidenčných štítkov LŠZ
13. Vzor záznamníka LŠZ
14. Vzor Sprievodného listu zasielaného žiadateľovi o PLS
15. Zoznam technikov
16. Vzor Ročnej evidencie vydaných/ predĺžených platnosti/ zmien/ PLS
17. Vzor dočasného preukazu letovej spôsobilosti
18. Vzor listu evidencie techniky – elektronické vedenie evidencie - výňatok
19. Vzor Protokolu o skúšobnom lete ZK
20. Vzor Protokolu o skúšobnom lete PK
21. Vzor Protokolu o skúšobnom lete MZK
22. Vzor Protokolu o skúšobnom lete MPK
23. Merací protokol PK

24. Obrázková príloha ZK
25. Obrázková príloha PK